บทที่ 5
สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกสับปะรด ในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย โดยมีวัตถุวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกสับปะรด ในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดนางแลในพื้นที่ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จำนวน 186 ราย โดยใช้แบบสอบถาม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สรุปผล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรด

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.37 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 37.10 ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 78.49 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 86.02 มีสมาชิกในครอบครัว อยู่ระหว่าง 5-6 คน ร้อยละ 59.68 และช่วยเพาะปลูกสับปะรด จำนวน 3-5 คน ร้อยละ 74.19 เป็นสมาชิกสถาบันทางการเกษตร ร้อยละ 84.95 โดยเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 59.18 โดยที่ดินในการเพาะปลูกสับปะรดของเกษตรส่วนใหญ่มาจากการได้รับมรดก ร้อยละ 65.59 มีการถือครองที่ดินคนละ 4-5 ไร่ ร้อยละ 39.25 เป็นที่ดินจำนวน 144 ไร่ โดยใช้แหล่งเงินทุนของตนเองและการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ร้อยละ 78.49 แหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกส่วนใหญ่ใช้น้ำฝนอย่างเดียว ร้อยละ73.12 ต่อจำนวนครั้งที่ปลูกสับปะรดใน 1 ปี คือ 1 ครั้ง ร้อยละ 100

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการปลูกสับปะรด

ผลการการวิเคราะห์ต้นทุนในการปลูกสับปะรด มีดังนี้

1. ค่าแรงที่ใช้ในการปลูกสับปะรดของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ประกอบด้วย ค่าแรงงานในการเตรียมดิน ค่าแรงงานในการปลูก ค่าแรงงานในการใส่ปุ๋ย ค่าแรงงานในการกำจัดวัชพืช และค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยว โดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเงินไร่ละ 940.23 บาท

2. ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูกสับปะรดของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ประกอบด้วย ค่าหน่อพันธุ์ ค่าปุ๋ย และค่าสารเคมี โดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเงินไร่ละ 850.21 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

3. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ใช้ในการปลูกสับปะรดของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย มีจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 317.12 บาท

4. ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกสับปะรดของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย มีจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 38.52 บาท

5. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกสับปะรด เฉลี่ยต่อไร่ มีจำนวนเงินเท่ากับ 527.50 บาท คิดเป็นของขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ จำนวนเงิน 207.06 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ จำนวนเงิน 229.60 บาท พื้นที่ 6-9 ไร่ จำนวนเงิน 325.35 บาท ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ จำนวนเงิน 667.22 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ จำนวนเงิน 1,347.28 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ จำนวนเงิน 2,748.27 บาท

6. ค่าเสื่อมราคาต่อไร่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปลูกสับปะรด เฉลี่ยรวมต่อไร่ มีจำนวนเงินเท่ากับ 72.65 บาท คิดเป็นของขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ จำนวนเงิน 21.33 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ จำนวนเงิน 22.38 บาท พื้นที่ 6-9 ไร่ จำนวนเงิน 37.72 บาท ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ จำนวนเงิน 102.19 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ จำนวนเงิน 206.94 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ จำนวนเงิน 440.19 บาท

7. เงินลงทุนเริ่มแรกของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรด เฉลี่ยต่อไร่มีจำนวนเงินเท่ากับ 50,527.50 บาท คิดเป็นของขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ จำนวนเงิน 50,207.06 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ จำนวนเงิน 50,229.60 บาท ขนาดพื้นที่ 6-9 ไร่ จำนวนเงิน 50,325.35 บาท ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ จำนวนเงิน 50,667.22 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ จำนวนเงิน 51,347.28 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ จำนวนเงิน 25,748.27 บาท

8. ต้นทุนต่อไร่ของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรด ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,158.69 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,176.30 บาท ขนาดพื้นที่ 6-9 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,309.91 บาท ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,157.81 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,149.68 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ ต้นทุนต่อไร่ จำนวนเงิน 2,728.65 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการปลูกสับปะรด

การคำนวณผลผลิตของสับปะรดที่ได้ของเกษตรคูณกับราคาขาย โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้มีราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 18 บาท และการคำนวณรายได้ของการปลูกสับปะรดใช้เกณฑ์การคำนวณที่ร้อยละ 16 โดยประมาณการจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสับปะรดนางแล ซึ่งใช้สถิติราคารับซื้อสับปะรดนางแลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2554 และมีอายุโครงการ 5 ปี โดยกำหนดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการเท่ากับร้อยละ 7 ตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MRR มีผลบังคับ วันที่ 20 เมษายน 2554 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

1. เกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย มีราคารับซื้อกิโลกรัมละ 18 บาท มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 2,167.50 กิโลกรัม คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวนเงิน 39,405.00บาท

2. เกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย จำนวน 186 ราย มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 39,405.00 บาท ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 2,280.17 บาท และมีผลกำไรสุทธิรวมเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 37,124.83 บาท

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value = NPV)

การคำนวณรายได้ของการปลูกสับปะรด ใช้เกณฑ์การคำนวณที่ร้อยละ 16 โดยประมาณการจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสับปะรดนางแล โดยใช้สถิติราคารับซื้อสับปะรดนางแลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2554

การประมาณรายได้จากการขายสับปะรด ของเกษตรกรที่ทำการปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ในระยะเวลา 5 ปี ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 247,576.87 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 253,766.29 บาท ขนาดพื้นที่ 6-9 มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 259,955.72 บาท ขนาดพื้นที่ 10- 13 ไร่ มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 268,620.91 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 274,191.39 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ มีรายได้เป็นจำนวนเงิน 274,191.39 บาท

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value = NPV) มีค่าเป็นบวก ทั้ง 6 ขนาดพื้นที่ ได้แก่ ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ เท่ากับ 135,924.45 บาท ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ เท่ากับ 140,875.09 บาท ขนาดพื้นที่ 6-9 ไร่ เท่ากับ 144,955.20 บาท ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ เท่ากับ 153,040.50 บาท ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ เท่ากับ 157,610.74 บาท และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ เท่ากับ 192,319.96 บาท ตามลำดับ ดังนั้นเกษตรกรจึงควรตัดสินใจลงทุนปลูกสับปะรด ตามขนาดพื้นที่ดังกล่าวได้ โดยขึ้นอยู่กับความสามารถของเกษตรกรแต่ละราย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุน (Internal Rate of Return = IRR)

โดยกำหนดอัตราผลตอบแทนที่ต้องการเท่ากับร้อยละ 7 ตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MRR มีผลบังคับ วันที่ 20 เมษายน 2554 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

อัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุนของเกษตรที่ปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ เท่ากับร้อยละ 74.51 ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ เท่ากับร้อยละ 76.53 ขนาดพื้นที่ 6-9 ไร่ เท่ากับร้อยละ 78.14 ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ เท่ากับร้อยละ 80.99 ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ เท่ากับร้อยละ 81.97 และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ เท่ากับร้อยละ 93.74

งวดระยะเวลาคืนทุน (Payback Period = PP)

ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรที่ปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ขนาดพื้นที่ไม่เกิน 3 ไร่ เท่ากับ 1.42 ปี ขนาดพื้นที่ 4-5 ไร่ เท่ากับ 1.38 ปี ขนาดพื้นที่ 6-9 ไร่ เท่ากับ 1.36 ปี ขนาดพื้นที่ 10-13 ไร่ เท่ากับ 1.32 ปี ขนาดพื้นที่ 14-20 ไร่ เท่ากับ 1.31 ปี และขนาดพื้นที่มากกว่า 20 ไร่ เท่ากับ 1.16 ปี

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปลูกและการจัดจำหน่ายสับปะรด

ปัญหาอุปสรรค

1. ด้านต้นทุนผลผลิต พบว่า ต้นทุนในการผลิตค่อนข้างสูง สาเหตุมาจากราคาของปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงที่มีราคาค่อนข้างสูง ประกอบกับค่าแรงงานของลูกจ้างได้เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตามลำดับ

2. ด้านราคา พบว่า โดยประมาณการจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสับปะรดนางแล ซึ่งใช้สถิติราคารับซื้อสับปะรดนางแลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 – 2554 กำหนดให้มีราคาขายเฉลี่ยกิโลกรัมละ 18 บาท ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าราคาที่จำหน่ายยังไม่น่าพอใจ ซึ่งราคาที่น่าพอใจควรจะอยู่ที่กิโลกรัมละ 20 บาทขึ้นไป

3. ด้านผลผลิต พบว่า การปลูกสับปะรดนางแลส่วนใหญ่ในปัจจุบันนี้อาศัยน้ำฝน และแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ดังนั้นถ้าเมื่อใดฝนไม่ตกต้องตามฤดูการ ทำให้การสับปะรดนางแลขาดน้ำที่จะนำมาใช้ในการเกษตร ซึ่งจะส่งผลต่อผลผลิตสับปะรดนางแลที่จะได้รับนั่นก็คือ ผลผลิตต่อไร่ มีจำนวนน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่นปัญหาหนี้สิน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านต้นทุนการผลิต พบว่า เกษตรกรอยากให้รัฐบาลช่วยกำกับดูแลเรื่องราคาต้นทุนของวัตถุดิบหรือสินค้าทางการเกษตร เช่น หน่อพันธุ์ ปุ๋ยหรือสารเคมีต่างๆ ไม่ให้มีราคาสูงจนเกินไป เมื่อเปรียบเทียบกับราคาผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งรัฐบาลควรจัดให้มีแหล่งขายวัตถุดิบหรือสินค้าทางการเกษตรในราคาถูกให้แก่เกษตรกร เพื่อเป็นการลดต้นทุนและหลีกเลี่ยงการโก่งราคาจากพ่อค้าคนกลาง

2. ด้านราคา พบว่า เกษตรกรอยากให้รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการประกันราคาสับปะรด และควรส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาดซึ่งทำให้ราคาสับปะรดตกต่ำ และเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

3. ด้านการผลิต พบว่า เกษตรกรอยากให้รัฐบาลช่วยสนับสนุนการเกษตรด้านแหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกอย่างพอเพียง เช่น การสร้างคลองชลประทานผ่านทุกพื้นที่ที่เป็นแหล่งเพาะปลูก การสร้างอ่างหรือฝายเก็บน้ำ เพื่อเป็นแหล่งกระจายน้ำให้แก่เกษตรกร เป็นต้น เนื่องจากการเพาะปลูกสับปะรดในปัจจุบันนี้อาศัยน้ำฝน และแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก ดังนั้นถ้าเมื่อใดฝนไม่ตกต้องตามฤดูการ ทำให้การปลูกสับปะรดขาดน้ำที่จะนำมาใช้ในการเกษตร ซึ่งจะส่งผลต่อผลผลิตสับปะรดที่จะได้รับ และก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่นปัญหาหนี้สิน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 รัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนการเกษตรด้านแหล่งน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก

1.2 รัฐบาลควรมีนโยบายในการกำกับดูแลเรื่องราคาต้นทุนของวัตถุดิบหรือสินค้าทางการเกษตร เช่น หน่อพันธุ์ ปุ๋ยหรือสารเคมีต่างๆ ไม่ให้มีราคาสูงจนเกินไป และควรจัดให้มีแหล่งขายวัตถุดิบหรือสินค้าทางการเกษตรราคาถูกให้แก่เกษตรกร เพื่อเป็นการลดต้นทุนและหลีกเลี่ยงการโก่งราคาจากพ่อค้าคนกลาง

1.3 รัฐบาลหรือหน่วยงานท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการรับซื้อสับปะรด เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรได้มีเงินทุนหมุนเวียน สามารถต่อยอดผลผลิตต่อไปได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.4 ผลผลิตสับปะรดที่เก็บเกี่ยวแล้ว อาจนำไปขายปลีกหน้าร้านให้กับผู้บริโภคโดยตรง เพื่อลดการโก่งราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง สำหรับผลผลิตที่เหลือจากการจำหน่าย อาจนำมาแปรรูป ซึ่งหน่วยงานของรัฐควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ในการแปรรูปสับปะรดเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าต่อไป

1.5 เกษตรกรควรมีการวางแผนการผลิต เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของสับปะรด เช่น หน่อพันธุ์สับปะรด ที่ดินในการเพาะปลูก การให้น้ำ ปุ๋ยและสารเคมีที่ใช้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกสับปะรดในตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย อีกทั้งในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัด ในเรื่องของเวลาและขอบเขตของพื้นที่ ซึ่งเลือกศึกษาในพื้นที่ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ทั้งที่มีการเพาะปลูกสับปะรดในจังหวัดเชียงราย 6 อำเภอ ซึ่งสภาพภูมิประเทศ แหล่งน้ำ ลักษณะดินในแต่ละพื้นที่ มีผลต่อรสชาติและขนาดของสับปะรด ดังนั้นควรมีการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อที่จะได้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนที่แท้จริงของการปลูกสับปะรดต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved